

THE STRUCTURE OF THE EXPERT-ANALOGY IN PLATO & ARISTOTLE

MESTERBREV VED
PETTER SANDSTAD

Hva handler masteroppgaven din om?

Opggaven tar for seg den logiske struktur til ekspert(*techné*)-analogiene. Ekspertanalogiene er svært utbredt i Platons dialoger, Xenophons sokratiske dialoger, samt hos Aristoteles (særlig i hans etiske verker). Et eksempel på en slik analogi er at man ikke ville velge skipskapteinen gjennom loddtrekning, i stedet for å velge den med best innsikt i å styre skipet, og at man derfor heller ikke burde velge politikere gjennom loddtrekning. Blant tidligere kommentatorer har Vlastos (og delvis Robinson) sett på disse analogiene som intuitive induksjoner, hvor konklusjonen ligger implisitt i begrepet om en ekspert og at de derfor ikke kan være slutninger, men snarere tilfeller av en *petitio principii* – et sirkelargument hvor man i et av premissene antar det man skal bevise. En annen tolkning, fremmet av McPherran og Santas, har tolket analogiene som en induktiv slutning, men hvor slutningen er utilfredsstillende (ved å vise til for få eksempler eller felles egenskaper) og derfor kun er sannsynlig og ikke sikker.

Hva argumenterer du for/mot i oppgaven?

Jeg forsvarer en ny tolkning, hvor slutningen både er en faktisk slutning og hvor denne slutningen følger med nødvendighet fra premissene. Jeg knytter analogiene til det Aristoteles diskuterer som paradigmer, særlig typen som han kaller illustrerende paralleller. Jeg argumenterer at analogiene har *strukturen*: 1) S_1 er P *quâ* M ; 2) S_2 er M ; 3) S_2 er P *quâ* M . Slik at S_1 skipskapteinen og S_2 politikeren begge er species under en genus – M , eksperten – og hvor egenskapen at man ikke bør velges ved loddtrekning, P , tilhører eksperten *per se*. Den samme logiske strukturen brukes i Aristoteles' biologiske verker, og man kan i dag se den bli brukt innenfor feltet komparativ anatomi under navnet homologi.

At P må tilhøre genuset *per se* er sentralt i tolkningen, da den både er nødvendig for å unngå en *petitio* og samtidig sikre en nødvendig slutning. For å imøtegå begge disse kravene anvender jeg det som gjerne kalles *Aristoteles' dictum*, nemlig at en egenskap må predikeres *per se* til den høyeste *universalia* som den tilhører, og at det først er da at man har demonstrert (viz. bevist) og har en formalårsak for egenskapen. For eksempel at det å ha interne vinkler tilsvarende 180 grader tilhører trekanten *per se*, og ikke likesidede. Videre unngås tvetydighet ved å anvende Aristoteles' teori om det som er identisk *per genus* i kontrast til *per species*, altså hvor man kan være identisk *quâ* genus (ekspert) men ikke identisk *quâ* species (skipskapteinen og statsmann) – ettersom analogien ville være en feilslutning dersom M hadde vært tvetydig.

Avslutningsvis bruker jeg denne strukturen til å foreslå en ny tolkning av analogien mellom skipskapteinen og politikeren i *R. VI* 488a-489c, analogien mellom medisin/gymnastikk som fremmer av sunnhet i kroppen og filosofi som fremmer av sunnhet i sjelen, og til slutt funksjonsargumentet i *EN* 1.7. For alle disse tre foreslår jeg en tolkning hvor Platon og Aristoteles ikke begår noen logiske feil, men hvor premissene selvsagt er åpne for kritikk.

Hvorfor bør andre lese oppgaven din?

Den som allerede kjenner til problemstillingen vil selvsagt få mest ut av oppgaven, men parallelt til Isokrates' skille mellom de av hans studenter som har de naturlige forutsetningene til å bli perfekte talere og de som mangler dette, så kan både de som har gode forkunnskaper og de som er nye til problemstillingen lære noe av å lese oppgaven. Om man er interessert i hvordan ekspert-analogiene fungerer, eller mer generelt hvordan man kan forstå analogiske argumenter, eller hvordan analogiene harmonerer med Aristoteles' vitenskapsfilosofi, så bør man vurdere å lese min oppgave.

Hva er dine planer for fremtiden?

Jeg håper å finne et interessant forskningsmiljø hvor jeg kan arbeide med et prosjekt basert på Aristoteles, innenfor et tema i antikk filosofi, moderne metafysikk eller vitenskapsfilosofi.